

Nr 530

Av herr **Hjalmarson m. fl.**, om ändring i gällande bestämmelser rörande reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror, m. m.

Den situation som inträtt i fråga om avsättningsmöjligheterna för vår svenska smörproduktion synes oss vara en under riksdagen inträffad händelse av sådan vikt, att vi, jämlikt 55 § riksdagsordningen, anser oss ha rätt att genom motion föreslå riksdagen att vidtaga nödvändiga åtgärder. Detta är så mycket mera befogat, som riksdagen enligt 1955 års beslut förpliktat sig att med alla till buds stående medel sörja för den svenska smörproduktionens avsättning på den inhemska marknaden.

Den sammanlagda inhemska matfettkonsumtionen är nu så stor, att utrymme finns för placering av nu beräknat exportöverskott av smör, därest konsumtionsvanorna kunde återföras till tidigare smörförbrukning. Den totala smörproduktionen har nämligen minskat. Vad som tydligt varit avgörande för minskningen av smörkonsumtionen har varit den prisskillnad, som i samband med reglering av jordbruksproduktpriserna uppstått mellan priset på smör och margarin. Någon nämnvärd ökning av den inhemska smörkonsumtionen torde inte kunna åstadkommas, utan att denna prisspanning minskas. Vi hälsar därför med tillfredsställelse den inställning jordbrukets organisationer intagit genom att inför jordbruksnämnden deklarerera sin villighet att sänka det inhemska smörpriset med kr. 1:50 per kg. Då jordbruket på så sätt visat sin villighet att göra vad i dess förmåga står för att öka avsättningen av smöröverskottet på den inhemska marknaden, anser vi det vara ofrånkomligt, att staten å sin sida gör motsvarande prestation för fullgörande av sin avtalsenliga förpliktelse. Jordbruksnämndens förslag, avseende höjning av margarinpriset med 50 öre genom höjning av regleringsavgiften vid införseln av fettråvaror, anser vi därför snarast möjligt böra genomföras.

I det förslag jordbruksorganisationerna framförde i fråga om minskning av prisspanningen mellan smör och margarin ingick även, att den av årets riksdag införda sockerskatten skulle borttagas för att skydda de margarinförbrukande familjerna från fördyring av levnadskostnaderna. I den skrivelse i ärendet som jordbruksnämnden avlätit till regeringen har emellertid detta förslag utelämnats.

Genom den utlovade sänkningen av smörpriset med inte mindre än kr. 1:50 bör hushållens totala matfettskostnader komma att minska. Kvar står dock att det alltefter hushållens fullt legitima kostvanor i vissa fall kan uppkomma kostnadsökningar för margarinkonsumtionen, som ej kompenseras. Vi anser därför att jordbruksorganisationernas ursprungliga tanke om sockerskattens borttagande bör förverkligas.

Då beslutet om sockerskattens införande fattats av årets riksdag, är samma riksdag förhindrad att ompröva denna fråga. Ny under året sammanträdande riksdag är däremot oförhindrad att avskaffa sockerskatten. Vi anser därför att riksdagen hos Kungl. Maj:t bör begära proposition om sådan lagändring.

Genom att hushållens levnadskostnader hålles på oförändrad nivå om höjningen av margarinpriset kompenseras genom sänkning av sockerpriset uppkommer, genom den sänkning av smörpriset som jordbrukets organisationer åtagit sig, utrymme för andra justeringar av mejeriprodukternas pris, som kan vara av betydelse för mjölkfettets avsättning. Vi tänker närmast på en justering av konsumtionsmjölkens fetthalt i stil med vad som nu skett i Danmark. Den prisjustering som därvid är motiverad torde med hänsyn till fettets förädlingsvärde vid smörexport kunna hållas inom gällande prisgränser för konsumtionsmjölk. Avgörandet ligger emellertid härvidlag helt i jordbruksorganisationernas hand, men av oss föreslagen skatte-sänkning på socker kan bereda utrymme för en sådan åtgärd.

Vi hemställer, att riksdagen måtte

1) hos Kungl. Maj:t hemställa

dels om utfärdande av kungörelse om följande ändring av 2 § i kungörelsen den 7 juni 1955 (nr 417) med tillämpningsföreskrifter till förordningen den 7 juni (nr 403) angående reglering av införseln av fettråvaror och fettvaror m. m.

2 §.

För i — — — erlägges *regleringsavgift*.

Regleringsavgiften må ej sättas till högre belopp än kr. 1:50 för kilogram fett, olja eller fettsyra, varvid i fråga om varor, som upptagits under C i bilagan, avgiften skall avse den kvantitet fett eller olja som ingår i importvaror.

Vid förändring — — — sådan vara.

dels om bemyndigande för jordbruksnämnden att med stöd av ovannämnda kungörelse vidtaga den ändring av regleringsavgiften för fettvaror, som ovan angivits, samt

2) hos Kungl. Maj:t hemställa om proposition till nästkommande riksdag med förslag om upphävande av nu gällande varuskatt å socker och sirap.

Stockholm den 18 april 1958

Jarl Hjalmarson

Martin Skoglund

Einar Hægglom

Leif Cassel

T. G. von Seth

Elis Håstad

Ernst V. Staxäng

Carl Östlund